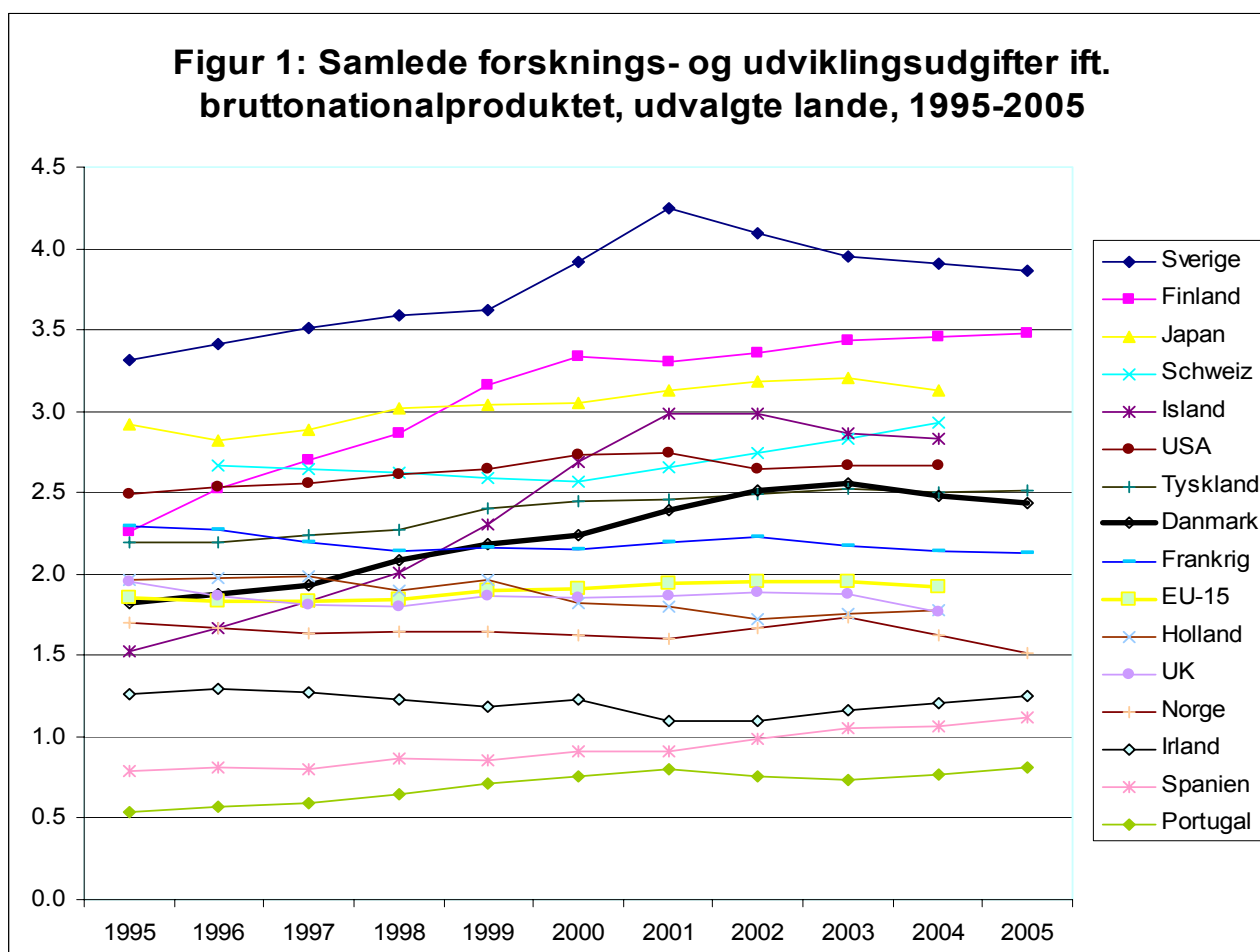

Forsknings- og udviklingsudgifter i procent af bruttonationalproduktet i udvalgte lande, 1995-2005

(Peter S. Mortensen)

I fokus, december 2006 viser de første internationale resultater for udviklingen i forsknings- og udviklingsudgifterne i 2005, sammenlignet med tidligere år, indsamlet af Eurostat. De enkelte landes udgifter måles i forhold til bruttonationalproduktet for at gøre indsatsen sammenlignelig. Udgifterne opdeles desuden i erhvervslivets og offentlige institutioners FoU-indsats.

I figur 1 er vist de samlede FoU-udgifter for en række udvalgte lande for 1995-2005. Det er dog ikke alle lande, der har indberettet 2005-tal, og de fleste landes tal er kun foreløbige. Det gælder også de danske, se [pressemeldelse](#). En samlet vurdering viser, at der siden 1995 har været stigninger i de fleste lande, men dog med stagnation og fald i mange lande inden for de seneste år. Den samlede indsats i de 15 "gamle" EU-lande har siden 1995 kun udvist en beskedent stigning – og med stagnation og nedgang siden 2002. Med en samlet BNP-andel på under 2 procent for EU(15) er der langt fra det fælles EU-mål om en samlet indsats på 3 procent i 2010. For de nordiske lande har BNP-andelen kun været stigende for Finland de senere år, mens især Sverige og Norge har haft betydelige fald, bl.a. er Norge nu under 1995-niveauet – lige som Frankrig og England.

Note: 2005-tal er foreløbige

Tabel 1: Samlede FoU-udgifter i procent af BNP, udvalgte lande, 2004-05

Land	2004	2005
Sverige	<u>3.95</u>	3.86
Finland	3.46	3.48
Japan	3.13	<u>3.13</u>
Schweiz	2.93	<u>2.93</u>
Island	2.83	<u>2.83</u>
USA	2.67	<u>2.67</u>
Tyskland	2.50	2.51
Danmark	2.48	2.44
Østrig	2.23	2.36
Frankrig	2.14	2.13
EU-15	1.92	<u>1.92</u>
Belgien	1.89	<u>1.89</u>
Holland	1.78	<u>1.78</u>
UK	1.77	<u>1.77</u>
Luxembourg	1.66	1.56
Norge	1.62	1.51
Tjekkiet	1.26	1.42
Irland	1.21	1.25
Spanien	1.06	1.12

Note: Udvalgte lande med en BNP-andel på over 1 %
2005-tal er foreløbige

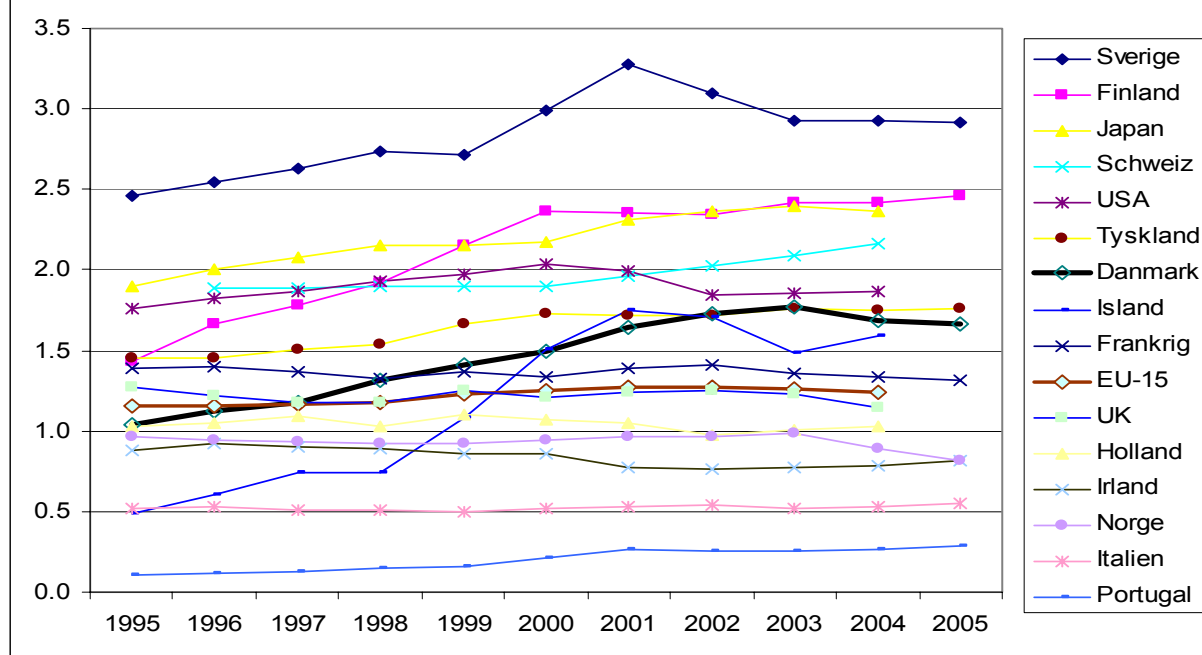
I tabel 1 kan den præcise udvikling fra 2004 til 2005 ses, dog har mange af landene endnu ikke indberettet 2005-tal. Danmarks relative placering ser ud til at være uændret fra 2004 til 2005. Der er 10 lande, de 7 viste samt Israel, Taiwan og Korea, der anvender en større BNP-andel på forskning og udvikling. Østrig nærmer sig dog det danske niveau fra neden.

I flertallet af OECD-landene udfører **erhvervslivet** den største del af FoU-aktiviteterne, dog anvendes der i Middelhavslande som Italien og Portugal flere midler i offentlige forskningsinstitutioner. I figur 2 er erhvervslivets aktiviteter, målt som procent af BNP, vist for en række udvalgte lande for perioden 1995-2005. Først og fremmest ses der at være en større spredning mellem landene, fx anvender Sveriges erhvervsliv 10 gange så meget af Sveriges BNP på FoU som Portugals. Udviklingen siden 1995 ligner de samlede FoU-udgifter, igen med et direkte fald i BNP-andelen for Norge, Frankrig og England. Samlet steg BNP-andelen for erhvervslivet i EU(15) frem til 2001, men er siden faldet en smule. Samme udvikling ses også i USA.

I tabel 2 kan den præcise udvikling fra 2004 til 2005 ses, dog har mange af landene endnu ikke indberettet 2005-tal. Den relative placering af Danmark er foreløbig uændret ift. 2004 med 8 lande – de 6 viste samt Israel og Sydkorea – hvor erhvervslivet anvender en større BNP-andel på forskning og udvikling. Det danske fald i BNP-andelen står ikke alene; også Sverige og Norge samt Frankrig må notere et fald.

Bemærk, at Barcelona-erklæringens mål om erhvervslivets FoU-indsats vedrører erhvervslivets finansiering af forskning og udvikling, nemlig at 2/3 af EU's FoU-indsats skal være finansieret af erhvervslivet. De her offentliggjorte BNP-andele vedrører de udførte FoU-aktiviteter, så denne del af Barcelona-målsætningen kan ikke vurderes på basis af disse tal.

Figur 2: Erhvervslivets forskning og udvikling ift. bruttonationalproduktet, udvalgte lande, 1995-2005

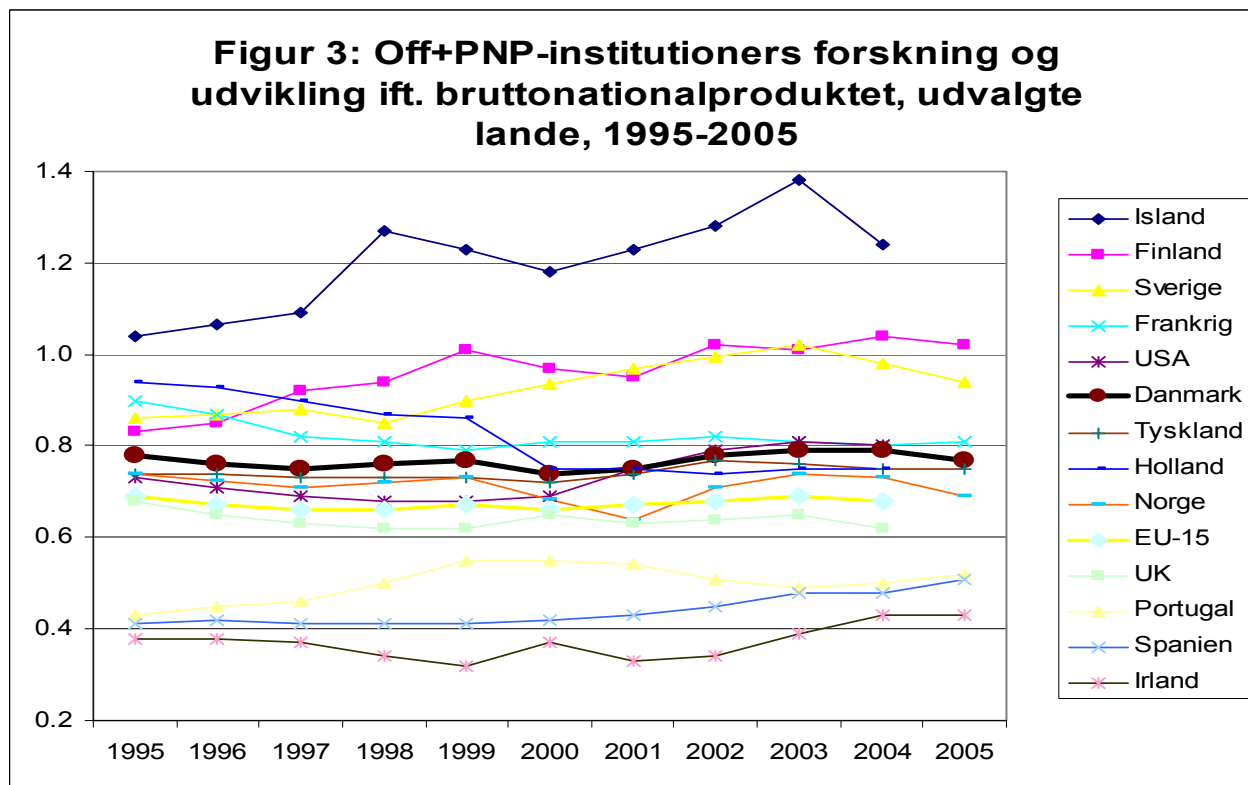

Tabel 2: Erhvervslivets FoU-udgifter i procent af BNP, udvalgte lande, 2004-05

Land	2004	2005
Sverige	<u>2.93</u>	2.92
Finland	2.42	2.46
Japan	2.36	<u>2.36</u>
Schweiz	2.16	<u>2.16</u>
USA	1.87	<u>1.87</u>
Tyskland	1.75	1.76
Danmark	1.69	1.67
Island	1.59	<u>1.59</u>
Østrig	1.51	<u>1.51</u>
Luxembourg	1.46	1.34
Frankrig	1.34	1.32
Belgien	1.29	<u>1.29</u>
EU-15	1.24	<u>1.24</u>
UK	1.15	<u>1.15</u>
Holland	1.03	<u>1.03</u>
Slovenien	0.97	<u>0.97</u>
Tjekkiet	0.80	0.92
Irland	0.78	0.82
Norge	0.89	0.82
Spanien	0.58	0.61

Note: Udvalgte lande med en BNP-andel over 0.6%
2005-tal er foreløbige

Figur 3 viser udviklingen i **offentlige institutioners** forsknings- og udviklingsarbejde, idet dog også PNP-institutionernes FoU-arbejde er medregnet. Mange lande har holdt samme niveau for BNP-andelen siden 1995, herunder også Danmark og EU(15)-totalen. I Frankrig og især Holland har der dog været et betydeligt fald, mens Sverige og Finland har realiseret en pæn stigning.

Tabel 3 giver de præcise BNP-andele for de offentlige institutioner i 2004 og 2005. Danmarks relative placering for 2005 er mere usikker her, idet "naboerne", USA, Japan og Schweiz endnu ikke har offentliggjort 2005-tal. Fire oversøiske lande har desuden en større BNP-andel for offentlige institutioner end Danmark.

Tabel 3: Offentlige institutioners¹ FoU-udgifter i procent af BNP, udvalgte lande, 2004-05

Land	2004	2005	Land	2004	2005
Island	1.24	<u>1.24</u>	Holland	0.75	<u>0.75</u>
Finland	1.04	1.02	Østrig	0.72	<u>0.72</u>
Sverige	<u>0.98</u>	0.94	Kroatien	0.71	<u>0.71</u>
Frankrig	0.80	0.81	Norge	0.73	0.69
USA	0.80	<u>0.80</u>	EU-15	0.68	<u>0.68</u>
Japan	0.78	<u>0.78</u>	UK	0.62	<u>0.62</u>
Danmark	0.79	0.77	Belgien	0.60	<u>0.60</u>
Schweiz	0.77	<u>0.77</u>	Litauen	0.60	0.60
Tyskland	0.75	0.75			

Note: Udvalgte lande med en BNP-andel over 0.6%; 2005-tal er foreløbige

1) Højere læreanstalter, offentlige og PNP-institutioner

[Baggrundstabeller](#)